

کتاب طبری

اون بش کونده بر نشر اولنور دینی ، علمی مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئولی

ابو العلاء زین العابدین

تاریخ تأسیسی

۱۳۳۰

عدد : ۹ ۳۰ رمضان سنه ۱۳۳۰ پنجشنبه ۳۰ اغستوس ۱۳۲۸ برنجی جلد

تاریخ و خاطرات :

یاد ماضی

در نجی قسم

شرقدہ کی مقاصد استیلا کارانہ سی قوہ دن فعلہ چیقارمق ایچون اورا خرسٹیانلریخی
طلیعه اتخاذا ایدرک برہیق عصر دن متجاوز بر زمان مدیددبری انواع حیل و دسائس ایله
سینہ و طندہ اچدق یارم براقیان شمالی بردولتک ینہ اوحرص و طمع ایله ماواری پرده ده
اوینادینی اویونلرک مقدمات آتاری اولقی اوزرہ بز دها عکاده ایکن ہر سک وقعہ سی
سر نمای ظہور اولمسیلہ دولتجہ تدارکات حربیہ تہت اولمش وعسا کر ردیفہ دخی
سلاح التہ التمش اولدینی کبی سلطان عبدالعزیز دورینک اواخر وقائمندن اولہرق اصلاحات
فرمانی دہ نشر ایدلش ایدی .

روسہ ، بیوک پتروہ اضافتی قولاً انکار ایلدیکی قدر ہر فعل و اثریہ مضموتی
تأییددن ہیچ بر آن خالی قالمدینی معہود وصیتنامہ دہ کی وصایای جہانگیرانہ دن لہستان ایله
قریم و سائر ممالک عثمانیہ عائد اقسامی انفاذ ایچون اول باول لہستانک مقاسمہ سنہ تہت
ایله بومقصدینی حصولہ کتورمک ایچون لہستانہ بر سفیر کوندرمش ایدی . روسیہ
بر طرفدن لہستاندہ روم اور تودوقس مذہبندہ بولنانلرک حقوق محافظہ ایدیلہ میور
ولولہ سیلہ اوروبانک نظر دقتی جلبہ موفق اولدینی کبی دیگر طرفدن دہ کوندردیکی سفیر
بو اساسی طوہرق لہ ملتک منقسم اولدینی فرق مختلفہ ارہ سنہ عظیم نفاق و شقاق القا
ایتمک لہ برابر لہ دولتک وکلا سندن و سر آمدانندن بر خیلی آدماری قازانوب بوصورتہ
وکلا و مأمورین بینندہ تفرقہ دوشورمسیلہ لہستاندہ طرف طرف عصیانر پیدا اولہرق
امنیت مملکت مختل اولمش و بونک اوزرینہ روسیہ اشغال ایلدیکی ناثرہ فساد ارہ سندنہ
کویا تحمیی بولنان روملری محافظہ ایتمک بہانہ سیلہ لہستانہ بر قوہ عسکریہ ادخال ایلشدرکہ
بوصنیعہلر نہایت قوجہ بر لہ دولتک محویلہ اوچ دولت ارہ سندنہ انقسامی انتاج ایتمشدر .

ایشته روسیه اومقصدینی استحصالدن صکره دونوب قریمه ورفته رفته سائر بلاد عثمانیه دست تعرضی اوزاتمه باشلادی. قینارجه معاهده مضره سندن صکره قوبان وقریمی غضب واستیلا ایلدی وبقیه ممالک عثمانیه ده جاجا افسادات و تحریکاتنده ینه دوام ایتدی . لهستانده کی تربیتی ممالک عثمانیه ده تطبیق ایتک اوزره بوراده ده عموم خرسیتانلر اوزرنده برحق حاییه نائل اولقی ایسته مشه ده . بو برصنیه اولوب مقصد بیان اولندینی وجه ایله لهستانده کی ترتیب مقدماته شرقده بر نظیره یا یقین عبارت بولندینی والا شرقده کی خرسیتانلرک سعادت حالی ایله روسیه نك زیر حکمنده چفتلک تیمور باش اشیا سی کی ذل وهوان ایله یاشایان میلیونلرجه نصارانک حالی کدورت اشتغاللری مقایسه ایدیلنجه بونلرک اولکیلرینه غبطه کش بولندقلری نمایان اوله جنی جهته بونکلیفه دول غربیه راضی اولدقلرندن کندوسنه قریم محاربه سیله جواب ویرلش ایدی .

ینه بوداهیه دهیانک شرقده کی مقصدینی کاه ایقاع فسادات کاه اعلان محاربات ایله تعقیدن برآن خالی قالدینی یوق ایدی . بوتعقیبات متوالیه نك نتایجندن اوله رق مملکتین ایله صربستانک امتیازات اداره سی میدانه کلدی . یونان قرالنی تشکل ایتدی و بالاخره مملکتین ایله صربستانک امتیازاتی توسع ایتمکه برابر اناطولی حدودنده قلاع و بلاد عدیده وچرکزستان روسیه یه کجدی . اکال مقصد ایچون بواره لق جنرال ایفانتیف سفارتله در سعاده گلش ایدی . بودفعه ده قره طاغ عصیان ، کرید اختلالی ، صربیلرک بلغارده هجوملری کی غوائل بری بری تعاقب ایدیوردی . جنرال ایسه کلدیکی کوندبری بلغارلری دولندن تبرید ایچون نه یایمق لازم ایسه قصور ایتمیوب هپسنی یایمش وبرطرفندن ده خرسیتانلرک مغدور ومظلوم اولدقلرینه دأثر شکایات ایله اوروپانک قولاغنی طولدیرمش اولدینی کی برجهتدن سرای خلقتی قازانه رق دیگر جهتدن محمود ندیم باشا کی رجال دولتی کندی افکارینه جلب ایلهرک بونلر واسطه سیله دولنک سوء اداره سی تشهیر ایتمکه پک چوق سرمایه بولش ایدی .

جنرال برطرفدن وطنمزه انک انک حزمات موالاته صاحبده اولمقله برابر دیگر جهتندن ده بزم اصحاب جاه وجلالی سیر ایدرک آسیاب دولتی ایستدیکي نقطه یه نه وقت جاربدره جقلرینه دقیقه بدقیقه منتظر بولنیور . بونلر ایسه هوی وهوسلرینه طامشلر جریان احوالدن کیمی بی خبر وکیمی اوله کورونیور . جنرالک بازیچلرینی خرده بینلریله تماشا

ايدن رجال حيت دخى دست قهر فلکده زبون .. بلا سؤال ولاحساب برطاقم رجال دولت
نفى وتغريب ايديليور ، بوناردن برطاقى طشره مأموريتلريه استانبولدن چيقاريليورسده
محل مأموريتلرينه واصل اولمەدن عزل اولنوب يرلرينه بشقهلىرى کوندريليور ، انلرده
يرلرينه وارمەدن بجايىش صورتيله طولاشديريليور ايدى . على پاشانك مضرت سياسيەنه
مبنى اعطاسندن امتناع ايلديكى بلغار اكسارخلى براتى جنرالک طلب وتکليف ايله محمود
نديم پاشا طرفندن ويريليور ، ينه جنرالک القاآت فاسدهسيه اولق اوزره روم ايلي تيمور
يوللرينک انشا آتى ايچون متعهدى بارون هيرش ايله منعقد مقاوله احکامى تغيير اولنيور
وبونک ضمنتده يوز بيكرجه ليرالز ارتکاب ايديليور ايدى . خديو مصر اسماعيل پاشانک
بذل ايلديكى بشيوز بيک ليره مقابلنده کنديسنه آوروپاده دولترلره عقد مقاولات
و استقرضاته رخصتى و سائر مبنى متضمن فرمان ويريليور وبوجهتهده شان وشوکت
دولت اخلال اولنيور ايدى . توالى تبدلات ايله شيرازة نظام اداره بوزلش وبحران مالى
اغراشمش اولديغندن صدارته کلنلر مقتدر اوله بيلدکلى قدر خارجدن اقچه استقرضيله
وقتلاينى کچيرمکدن بشقه برشى دوشونمورلر ايدى . يالکز خارجه اولان ديونک مقدارى
ايکيوز ميليون ليره يي تجاوز ايتمش ايدى . کويا دولتک امور مالىه سنى يولنه قومش اولق
اوزره محمود ندیم پاشا قونسوليد واسهام فائضلرينى کلياً قطع ايتدى .

حالبوکه اوراق ديونک حامللرى اکثريت اوزره اوروپا خلقى اولدينى کي برطاقى ده
نقد موجودلرينى بذل ايله تبعه عثمانیه اشترا ايدرك قسماً حامللرى تبعه عثمانیه بولندينى
جهتله بو قطع فائض مسئلهسى عمومه طوقونهرق اوروپادن پک اجى واغز سوزلر کلمکه
باشلامش و داخلده وباخصوص استانبولده بر چوق کيمسەلرک ثروت وقدرتى محو
اولهرق ذاتاً سوء ادارهدن ناشى بيزار اولان خلقک غيظ وتفرتلرينه بوماده دخى انضمام
ايتمشيدى محمود ندیم پاشانک تعقيب ايلديكى بومسلاک سقيم دولت عليهک بقاسنى آرزو
ايدنلرجه باعث تلاش وحيرت اولمش وجنرال ايغنائيفک ترکلرک سوء ادارهلرينه متدائر
شکايات متواليه سيلهده اوتەدنبىرى قولاقلارى طولمش اولديغندن صلاح حالزدن قطع اميد
ايدرك قريم مسئلهسندن مالا و جسماً بونجه فداکارلق اختياريله ايتدکلى معاوندن
اظهار ندامت ايتلرينه سبب اولمشدر . احوال داخله من بورادميه ايصال ايدلش اولدينى
حالده خارجاً دخى روسيه والمانيه و آوستريا امپراطورلى ، باش وکيللىرى پرنس

غور چاقوف و پرنس بسمارق وقوت اندراشی دخی حاضر اولدقلری حالده [رایشتاد]
 قصبه سنده ملاقات ایدوب بر اتفاق مثلث تأسیسی قرارگیر اولور و مسئله شرقیه نك حلی
 جبهتی تذکر اولندقدن پرنس قورچاقوف ، اقوام عیسویه نك روسیه القا آتیه عصیانہ
 حاضر لائش اولمارینه و هر حالده طرف طرف ظهور ایدہ چك اختلاللری دولت عثمانیه نك
 باصد رفق احتمالی اولیوب البته ارباب عصیانك غالب کله چک کرینه شههسی اولمامسنه مبنی اثناء
 مذاکره ممالک عثمانیه ده اختلال ظهورنده هیچ مداخله اولمویوب کندی حالنه بر اقل مسمی
 تکلیف ایدر و تکلیف واقع اتفاق آرا ایله مظهر قبول و ترویج اولور. بونک اوزرینه اسلاو
 اتحادی جمعیتلری روسیه و آوستریا خاندانندن بعضیلری طرفندن اعانات نقدیه و مادیه ایله
 اقدار اولنهرق روسیه و و آوستریا ده کی اسلاو ، بوسنه و هر سگ و قره طاغ و صرب
 و بلغارستان قطعه لرندہ ساکن هم جنسلرینی حکومت عثمانیه نك لندن قورتاروب استقلال
 و ملیتربنی احیا ایتلری یولنده تحریک و تشجیع ایدیلور و اسلحه و مهمات حربیه نقلندہ
 سهولت اولوق اوزره اختلاک مبدأ ظهوری اولوق اوزره هر سگ قطعه سی اختیار
 اولنور . بو اتفاقده روسیه ایله آوستریانک نقطه نظرلری مختلف اولوب روسیه بونی
 مقصد استیلا کیرانه سی مؤید اولوق اوزره قبول ایلدیکی حالده آوستریا اوتہ دبری مطمح
 نظری بولنان بوسنه نك استیلاسنه اتفاق واقعی کوزل بر وسیله کوردیکی ایچون اکا داخل
 اولمشیدی . ترتیبات مباحوث عنہانک مقدمه آثاری اوله رق آتش اختلال ایلک اول
 هر سگ جهنندن باش کوستر و متعاقباً قره طاغ و صربستان و بلغارستان جهتلرینی صارار .
 هر سگ عصیانی امتداد ایلدکجه مداخلات اجنبیه و علی الخصوص روسیه دولتنک
 تحریکات و تحکمانی اونستبدن آرتار . استانبولده افکار عمومی یی تحذیش ایدہ چك سوزلر
 تداول ایتمکه باشلار . آسایشه طوقونه جق حاضر قلدر کورینور . بو ائشاده اوستریا دولتی
 باش وکیلی قونت اندراشی برلینه کیدوب اوراده حاضر بولنان پرنس غورچاقوف ده
 برلکده اوله رق پرنس بسمارق ایله اجتماع ایدرلر و مسئله شرقیه حقندہ تعاطی افکار ایله
 بوسنه و هر سگ ایچون دولت علیہ دن برطاق امتیازات مخصوصه طلبنی حاوی قونت اندراشی
 طرفندن بر لائحه تنظیمی قرارگیر اولوب بروجه قرار تنظیم قلنان لائحه باب عالی به تبلیغ
 اولنور . باب عالی لائحه نك بعض جهاتی قبول و تنظیمات خطی و اصلاحات فرمانی
 مندرجاتی مؤکد دیگر موادی دخی علاوه ایدرک فرمان عدالت نامیه مفصل بر امر عالی
 نشر و اعلان ایدر .

ایش بودرجه‌ی بولدینی ویاخت شو حاله گرفتار اولدینی زمانده ایدی که سالانیکده دخی بر حادثه الیمه ظهور ایدر ؛ عورت حصار ی ناحیه‌سی اهالیسندن بر باغار قیزی یشاقلی اوله‌رق اهتدا ایچون سالانیکه کلور کلز امریقا قونسولوسی وحتیقته روسیه‌لی بریقلی لازاری طرفندن یوز اللی قدر آدم واسطه‌سیله جبراً قاچیریلور . اهالی مسلمه اجتماع ایله قیزی طلبده اصرار ایدرلر . او اره‌لق داخل جمعیت اولان فرانسه و المانیا قونسولساری قتل ایدیلورلر . خارجه‌ده علیهمزه تهیجات دها ارتار . فرانسه و المانیا و آوستریا وایتالیا حکومتلری سالانیک لیماننه سفن حربیه کوندردک انقطاع مناسباته مقدمه اوله‌جق شدتلی معاملات کوسترلر . حکومت سینه‌جه وقعه‌نک اهمیتی نسبتنده ایضای تحقیق و تدقیقه واقضای حالک اجرا سنده قصور ایدیلوب قونسولسارک قاتلاری دردست ایدیلرک علناً بالمحا که اعدام اولنور و وظائف مأموربتلرینی اجرا ایتماش عد اولنان مأمورین حقارنده‌ده حسب الزمان معاملات ایجابیه ایضا ایدیلورسده روسیه امپراطوری برلینه کیدرک المانیا امپراطوریه بلنذا کره دولت علیه حقنده شدتلی معاملات اجراسیه شرق مسئله‌سنه فعلاً مداخله اولغنی تسمیم بو وخصوصه آوستریا امپراطورینک‌ده موافقتی استحصال ایدلسی اوزرینه بو اوچ دولتک باش وکیلاری برلینده اجتماع ایدوب اتخاذ قلنان مقرانی متضمن غورچاقوف طرفندن قلمه النان مو راندومک [Memorandum] اول امرده برر صورتی پارس معاهده‌سنک مضمیمی اولان دیگر دولتره کوندرلر . انکلتزه دولتی دیگر بر دولتک ترویج آمال و نیاتی ایچون دولت علیه‌نک خدا نکرده اضمحلالنی موجب اوله‌جق اولان وسائله آلت اولمقدن نحاشی ایدرک برلین مقرراتنه قطعاً مخالفیت ایلمسیه موراندومک حکمی قلماز .

لکن نه فائده که دولتک سرپستانده مظفریاتی توالی ایتمش وضبطی محال عد اولنان [الکسناج] استحکاماتی ضبط ایدیلرک سرپیلر بو جهته دخی قهر و تدمیر اولندینی کبی قره‌طاغده دخی عصاة مغلوب و زبون قاهره تام نتایج موفقیتک استحصال قیلنه‌جنی زمان حلول ایش ایکن مشوقین عصیان کندیارینی اسلاو اقوامی یاننده شرمسار و منفور ایدجک عواقبک منع ظهوری مقصدیه یکیدن اورویاه عالم نصرانیت قیریلور ولوله‌سیله دهشترسان اولملریله انکیزلرده داخل اولدقلری حالده اورویاده بتون افکار عمومیه علیهمزه انصراف ایلدیکندن بودفه انکلتزه حکومتده برلکده اوله‌رق روسیه

والمانيا وفرناسه وایتالیا و آوستریا دولتری طرفندن دولت علیه صرپستان وقرهطاغ متارکه لرینه اجبار اولندی . متعاقباً استانبولده دولت علیه وانکتره و اوستریا وفرناسه وایتالیا وروسیه و المانیا دولتری مرخصلرندن مترکب بر مجلس مکالمه [قونفرانس] انعقاد ایدر . تقرر ایدن احوال دولت علیه نك استقلال و محوینه مؤدی شرائط مالایطاقی جامع اولغله دولت قرار واقعی بحق رد ایدر و برطرفندن ده قانون اساسی بی اعلان ایلر . متعاقباً روسیه نك الحاح واصراریله لوندرده امضا اولنان پروتوقول مندرجاتی ده مجلس مکالمه مقرراتنك بر شق دیکری اولدیغندن حکومت سنیه نزدنده بودخی جای قبول کورمن . روسیه دولتی دولت علیه بی بوکی وسائل ایله قبول آمالنه آماده کوره مینجه ارتق صبر و آرامی توکهنه نك کشف نقابله بتون بتون میدان علانیه آتیلور و دولته ظاهراً جاری اولان مناسبتی دخی کلیاً قطع ایلدوب اعلان حرب ایدر .

برکت زاده اسماعیل حق

بقای سلطنت عثمانیه

دمشق الشام مفتیمی استاد جلیل القدر محمود حمزه افندی مرحومك مصنفاتندن اولوب اخوان کرام عربك ایدی* تحیلنده تداول ایلکده بولنان « البرهان علی بقاء ملک بنی عثمان الی آخر الزمان » نام رساله نفیسه نك نفی بتون امته عام وشامل اولمق اوزره لسان عثمانیه ترجمه سی آرزو ایتدم . و ذکر و یاد اولنه جنی زمان اسمی دیله خفیف ککک ایچون ترجمه نك « بقای سلطنت عثمانیه » نامیله توسیمنی مناسب کوردم .

فن اصول حدیثه آشنا اولانلرجه معلوم اولدیغی وجه ایله اسانید احادیثك تضمن ایلدیکی صیغ اداده وحالات سائرده اهل فنك نیجه مصطلحاتی اولدیغنه وهر تعبیر مصطلحك مفاد مخصوصی بولندیغنه مبنی اصل رساله ده برای استمهاد نقل ایدلش اولان احادیث